

Hoe kunnen we dit voorkomen?

M.M. Boere-Boonekamp · A.J.F.M. Kerkhof

Published online: 19 November 2015
© Bohn Stafleu van Loghum 2015

Dit nummer van het tijdschrift is geheel gewijd aan het thema 'suïcidaliteit' onder jongeren. Veel mensen hebben op enig moment in hun leven hiermee te maken. Voor professionals werkzaam in de zorg geldt dat in sterkere mate. Met de informatie in dit nummer hopen wij u bagage te geven om in uw werk zoveel mogelijk suïcides onder jongeren te voorkomen.

De toename van suïcide was zowel voor de Vlaamse als de Nederlandse overheid aanleiding actie te ondernemen. Het Vlaams Actieplan voor de Preventie van Zelfdoding 2012–2020 beoogt een vermindering van sterfte door zelfdoding van 20% in 2020 ten opzichte van 2000. Bestaande programma's rond preventiecoaches geestelijke gezondheidsbeleid in secundaire scholen worden voortgezet. Voor depressieve jongeren is een online zelfhulp programma in ontwikkeling. Er is voorzien in laagdrempelige telefonische en online hulp door het Centrum voor Preventie van Zelfmoord. Intermediairs van jongeren(organisaties) worden verder getraind in suïcidepreventie. Hulp zoeken wordt bevorderd en het taboe/stigma op psychische problemen actief aangepakt. In Nederland lanceerde de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in 2013 de Landelijke Agenda Suïcidepreventie. Daarin is, net zoals in Vlaanderen, aandacht voor preventie, signalering en verwijzing van suïcidale leerlingen, laagdrempelige telefonische en online hulp voor suïcidale jongeren door 113Online, en gatekeepertrainingen in het onderwijs.

In dit themanummer kunt u allereerst lezen over de definities van suïcidale gedragingen zoals gehanteerd

door de Wereld Gezondheidszorg Organisatie (WHO). Vervolgens treft u enkele bijdragen aan over de mate van voorkomen van suïcidaliteit onder jongeren en de risicofactoren daarvoor. Portzky en Bijker beschrijven twee onderzoeksmethodieken die men in Vlaanderen en Nederland heeft ontwikkeld en op bescheiden schaal uitgetest om meer over de risicofactoren te weten te komen. Mogelijk zullen deze methodieken in de toekomst breder toegepast gaan worden.

U kunt ook lezen over preventieve tools, met name web-based methoden zoals 113Online.nl en Zelfmoord1813.be, die door veel jongeren worden geraadpleegd en over een online preventietraining voor professionals, zoals leden van ZorgAdvies Teams (ZATs).

Signalering is een van de kerntaken van de jeugdgezondheidszorg. Huisman beschrijft de testeigenschappen van de Vragenlijst over gedachten aan Zelfdoding en Zelfbeschadiging (VOZZ) bij 12- tot 21-jarigen.

Suïcidaliteit is een thema, dat bij veel mensen – ook bij professionals – angst oproept. U vindt adviezen over hoe u als professional het gesprek kunt aangaan en mogelijkheden voor trainingen hiervoor. Ook de Multidisciplinaire richtlijn Diagnostiek en Behandeling van Suïcidaal Gedrag komt aan de orde en aan de hand van een casus wordt ingezoomd op Gezinsbehandeling.

En als het dan toch gebeurtU kunt als jeugdgezondheidszorg professional jongeren die in hun familie- of vriendenkring te maken hebben gekregen met suïcidaliteit ondersteunen of verwijzen voor hulp. Daarnaast kunt u een waardevolle aanvulling zijn op het interne zorgsysteem van de school bij de nazorg na een suïcide.

Wij hopen van harte dat u dit themanummer zult waarderen.

Magda Boere-Boonekamp en Ad Kerkhof

M.M. Boere-Boonekamp (✉)
Vakgroep Health Technology and Services Research,
Universiteit Twente,
Postbus 217, Enschede,
7500 AE, Nederland
e-mail: m.m.boere-boonekamp@utwente.nl

A.J.F.M. Kerkhof
Amsterdam, Nederland